

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ

Кафедра ветеринарної медицини та гігієни

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Дмитро БАБЕНКО
«06» «06» 2024 р.
Гарант освітньої програми
Імінжон ЛУМЕДЗЕ
«126» «06» 2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Гігієна тварин»

Галузь знань 21 – «Ветеринарна медицина»
Спеціальність 212 – «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
Освітньо - наукова програма «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
Освітній ступінь «Магістр»
Семестр 5-й, 6-й
Форма здобуття освіти (денна)
Викладач Бондар Алла Олександрівна,
к. с.-г. н., доцентка
aobondar@mnau.edu.ua
Розглянуто на засіданні кафедри ветеринарної медицини та гігієни
Протокол № 14 від «20» червня 2024 року.
Завідувач кафедри Імінжон ЛУМЕДЗЕ
Схвалено науково-методичною комісією факультету технологій виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології.
Протокол № 11 від «24» червня 2024 року.
Голова науково-методичної комісії Галина КАЛИНИЧЕНКО
Схвалено на засіданні вченої ради факультету технологій виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології.
Протокол № 13 від «25» червня 2024 року.
Голова вченої ради Михайло ГИЛЬ

Миколаїв
2024

Гігієна тварин. Бондар А. О.

1. Призначення навчальної дисципліни	Гігієна тварин дає можливість оволодіти знаннями про вплив на організм тварин як природних, так і штучних факторів навколишнього середовища, питання охорони зовнішнього середовища від забруднення відходами ферм, зоогігієнічною оцінкою технологій утримання тварин на фермах. висвітлення питань етології, адаптації та акліматизації у тваринництві.
2. Мета навчальної дисципліни	Метою курсу «Гігієна тварин» є охорона, збереження здоров'я і досягнення високої продуктивності сільськогосподарських тварин.
3. Компетентності	<p><i>Інтегральна компетентність:</i></p> <p><i>ІК.</i> Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, упровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p><i>ЗК1.</i> Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p><i>ЗК2.</i> Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p><i>ЗК3.</i> Знання та розуміння предметної галузі та професії.</p> <p><i>ЗК6.</i> Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p><i>ЗК7.</i> Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p><i>ЗК8.</i> Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p><i>ЗК9.</i> Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p><i>ЗК11.</i> Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p><i>ЗК12.</i> Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p><i>Спеціальні (фахові) компетентності:</i></p> <p><i>ФК2.</i> Здатність застосовувати методики роботи з національними і міжнародними нормативно-правовими актами, науковими працями, методичними розробками, рекомендаціями, інструкціями тощо у професійній діяльності.</p> <p><i>ФК10.</i> Здатність планувати санітарні заходи, розробляти процедури та контролювати дотримання гігієнічних вимог на потужностях для випуску</p>

безпечних харчових продуктів, кормів і кормових добавок тощо.

ФК11. Здатність організовувати та проводити державний контроль гігієнічних вимог і санітарних заходів на агропродовольчих ринках і потужностях.

ФК12. Здатність здійснювати державний (внутрішній) ветеринарно-санітарний контроль на потужностях з виробництва та обігу санітарних заходів, застосовувати придатні методи відбору проб, поводження з ними та результатами їх випробувань (досліджень).

ФК20. Здатність дотримуватися морально-етичних норм, правил і принципів біобезпеки та біоетики під час використання у професійній діяльності різних біологічних агентів.

Програмні результати навчання:

ПРН9 Володіти методами та методиками ветеринарно-санітарного оцінювання систем і способів утримання, догляду, годівлі, напування та експлуатації тварин, стану тваринницьких об'єктів, належної експлуатації технологічного обладнання тощо.

ПРН18. Уміти проводити необхідні клінічні та лабораторні дослідження для загальної ветеринарної превенції на потужностях з виробництва і переробки продуктів тваринництва, здійснювати ветеринарно-санітарне оцінювання систем і способів утримання тварин, визначати безпечність кормів, кормових добавок тощо, а також для забезпечувати належний санітарний стан тваринницьких потужностей.

ПРН19. Розуміти суть професії, знати підходи та методи оцінювання різних виробничих ситуацій, володіти абстрактним мисленням та вміти аналізувати можливий подальший перебіг цих ситуацій, уміти приймати обґрунтовані рішення, організовувати та здійснювати якісне виконання прийнятих рішень з дотриманням морально-етичних норм, правил і принципів біобезпеки та біоетики під час використання у професійній діяльності різних біологічних агентів з прагненням до збереження навколишнього середовища.

ПРН20. Демонструвати розуміння щодо годівлі та гігієни тварин, клінічної діагностики хвороб тварин, етіології, патогенезу та епізоотології заразних захворювань тварин, зокрема транскордонних:

	гігієнічних умов утримання та експлуатації тварин для організації та здійснення передзабійної підготовки і гуманного забою тварин, проведення післязабійного огляду продуктів забою тварин, забезпечення простежуваності.																				
. Заплановані результати навчальної дисципліни	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:																				
знати:	<ul style="list-style-type: none"> - температурний режим для різних видів тварин; - швидкість руху повітря та режим вологості; - рівень освітленості приміщення; - хімічний склад та бактеріологічну забрудненість повітря; - основні правила та методи взяття проб для оцінки ґрунту, води; - санітарно-гігієнічні вимоги до грубих, соковитих, борошністих та зернових кормів; - системи та способи утримання сільськогосподарських тварин. 																				
вміти:	<ul style="list-style-type: none"> - користуватися термометрами, термографами; - використовувати прилади: чашковий, крильчастий анемометри, психрометр, гігрометр, барометр-анероїд; - визначити освітленість приміщень за допомогою люксметрів, фотометрів; - проводити аналіз хімічного складу повітря органолептично, титрометрично, приладом УГ-2; - визначити вміст нітритів, нітратів, сульфатів, хлоридів, твердість води; - проводити санітарно-гігієнічну оцінку кормів та вміти розпізнавати отруйні рослини. 																				
5. Опис навчальної дисципліни	<p>Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;"></td> <td style="text-align: right;"><i>240 годин</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: right;"><i>8,0 кредити</i></td> </tr> <tr> <td>- лекції</td> <td style="text-align: right;"><i>48 годин</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: right;"><i>1,6 кредити</i></td> </tr> <tr> <td>- лабораторні заняття</td> <td style="text-align: right;"><i>66 годин</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: right;"><i>2,2 кредити</i></td> </tr> <tr> <td>- практичні заняття</td> <td style="text-align: right;"><i>34 годин</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: right;"><i>1,1 кредити</i></td> </tr> <tr> <td>- самостійна робота</td> <td style="text-align: right;"><i>92 годин</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: right;"><i>3,1 кредити</i></td> </tr> </table>		<i>240 годин</i>		<i>8,0 кредити</i>	- лекції	<i>48 годин</i>		<i>1,6 кредити</i>	- лабораторні заняття	<i>66 годин</i>		<i>2,2 кредити</i>	- практичні заняття	<i>34 годин</i>		<i>1,1 кредити</i>	- самостійна робота	<i>92 годин</i>		<i>3,1 кредити</i>
	<i>240 годин</i>																				
	<i>8,0 кредити</i>																				
- лекції	<i>48 годин</i>																				
	<i>1,6 кредити</i>																				
- лабораторні заняття	<i>66 годин</i>																				
	<i>2,2 кредити</i>																				
- практичні заняття	<i>34 годин</i>																				
	<i>1,1 кредити</i>																				
- самостійна робота	<i>92 годин</i>																				
	<i>3,1 кредити</i>																				

Календарний план *

№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин			
		лк	лз	пз	сам. роб.
1	Гігієна як наука. Гігієна повітря	4	8		6
2	Гігієна ґрунту	2	4		6
3	Гігієна води та напування	2	4		6
4	Гігієна кормів	2	4		6
5	Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень	8	6		
6	Гігієна догляду за тваринами	4			6
7	Гігієна транспортування тварин	6			4
8	Етологія, стрес, адаптація, акліматизація тварин	2	4		4
9	Гігієна великої рогатої худоби	4		2	4
10	Гігієна свиней	2		2	4
11	Гігієна овець	2		2	4
12	Гігієна коней	2			4
13	Гігієна та ветеринарно-санітарні вимоги у птахівництві	2		2	4
14	Гігієна кролів	2			
15	Гігієна бджіл	2			4
16	Гігієна ставового рибництва	2			4
17	Гігієна лабораторних тварин			2	4
18	Гігієнічні вимоги до ведення тваринництва в умовах екологічного забруднення території			2	4
19	Санітарно-гігієнічні вимоги до приміщень		18	6	4
20	Стан повітряного середовища у тваринницьких приміщеннях		10		4
21	Гігієна утримання тварин у літній пасовищній період		8		4
Всього:		48	66	34	92

*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу

<p>6. Порядок та критерії оцінювання</p>	<p>Поточний контроль знань здійснюється шляхом усного опитування, виконання контрольних на лабораторно-практичних заняттях, письмового тестування, тестування за допомогою ПЕОМ, а оцінювання виконується за бальною методикою ЄКТС.</p> <p>Підсумковий контроль V семестру – шляхом проведення заліку в усній формі по питаннях, що розглядаються і затверджуються на засідання кафедри. Оцінювання виконується за бальною методикою ЄКТС. Студенти, які набрали впродовж семестру від 60-100 балів одержують залік без його складання. По закінченню семестру здобувач вищої освіти допускається до заліку за таких підстав:</p> <ul style="list-style-type: none"> - набрано 60 семестрових балів; - при набраних балах є бажання поліпшити рейтинг й оцінку. <p>Зарахування пропущених занять здійснюється після їх відпрацювання з НПП за розкладом консультацій.</p> <p>Підсумковий контроль VI семестру – шляхом проведення іспиту в письмовій формі по питаннях, що розглядаються і затверджуються на засідання кафедри. Оцінювання виконується за бальною методикою ЄКТС. Здобувачі вищої освіти, які набрали впродовж семестру 60 балів одержують іспит без його складання. По закінченню семестру студент допускається до іспиту за таких підстав:</p> <ul style="list-style-type: none"> - набрано 36 семестрових балів; - при набраних балах є бажання поліпшити рейтинг й оцінку. <p>Зарахування пропущених занять здійснюється після їх відпрацювання з НПП за розкладом консультацій.</p>
---	---

**Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти
V семестру**

Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
		max	min	max	min
1 модуль					
Контрольна робота	2	12,5	7,5	25	15
Тестування	1	12,5	7,5	12,5	7,5
Підготовка презентації	1	12,5	7,5	12,5	7,5
2 модуль					
Контрольна робота	2	12,5	7,5	25	15
Підготовка реферату	1	12,5	7,5	12,5	7,5
Наукова робота	1	12,5	7,5	12,5	7,5
За семестр				100	60

Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти VI семестру					
Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
		max	min	max	min
1 модуль					
Контрольна робота	2	7,5	4,5	15	9
Тестування	1	7,5	4,5	7,5	4,5
Підготовка реферату	1	7,5	4,5	7,5	4,5
2 модуль					
Контрольна робота	2	7,5	4,5	15	9
Підготовка презентації	1	7,5	4,5	7,5	4,5
Наукова робота	1	7,5	4,5	7,5	4,5
За семестр				60	36
Іспит				40	24
Всього				100	60
Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу V семестру					
Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою			
90 - 100	A	зараховано			
82 - 89	B				
75 - 81	C				
64 - 74	D				
60 - 63	E				
35 - 59	FX*	не зараховано з можливістю повторного складання			
0 - 34	F*	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни			
*Оцінки FX та F у залікову книжку здобувача вищої освіти не виставляється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у МНАУ					
Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу VI семестру					
Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою			
90 - 100	A	5 (відмінно)			
82 - 89	B	4 (добре)			
75 - 81	C	4 (добре)			
64 - 74	D	3 (задовільно)			
60 - 63	E	3 (задовільно)			

35 - 59	FX*	не зараховано з можливістю повторного складання 2 (незадовільно)*
0 - 34	F*	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 2 (незадовільно)*

*Оцінки FX та F у залікову книжку здобувача вищої освіти не виставляється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у МНАУ

7. Політика курсу

Основні принципи проведення занять:

- відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді;
- курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання;
- протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково.

8. Інформаційні джерела

Базова література

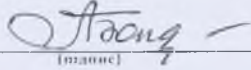
1. Гігієна тварин та ветеринарна санітарія : навч. посіб. / А. О. Бондар та ін. ; за ред. А. О. Бондар. Миколаїв : МНАУ, 2018. 178 с.
2. Добробут свиней (якість і безпека продукції) : навч. посіб. / уклад. В. П. Лясота та ін. Біла Церква, 2018. 40 с.
3. Захаренко М. О. Системи утримання тварин : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2018. 424 с.
4. Костенко В. І. Технологія виробництва молока і яловичини : підручник. Київ : Ліра-К, 2018. 672 с.
5. Методологічні основи та методи наукових

	<p>досліджень у ветеринарній гігієні, санітарії та експертизі : навч.-метод. посіб. / П. П. Антоненко та ін. ; Дніпровський ДАЕУ. Дніпро : «Свідлер А. Л.», 2018. 276 с.</p> <p>Допоміжна література</p> <p>1. Гаврилук О. І. Санітарно-гігієнічні вимоги і їх реалізація при будівництві та експлуатації тваринницьких ферм. <i>Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Тваринництво»</i>. 2018. Вип. 2 (34). С. 148-150.</p> <p>2. Методичні рекомендації для розробки курсового проєкту на тему: «Гігієнічне обґрунтування схеми генплану тваринницького підприємства та планувального рішення приміщення для тварин» для здобувачів вищої освіти освітньої спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» денної форми навчання / укладач А. О. Бондар. Миколаїв, 2020. 42 с.</p> <p>Інформаційні ресурси</p> <p>1. Приміщення тваринницькі. Методи визначання ефективності дезінфекції : ДСТУ 8020:2015. Чинний від 01.01.2017. Київ : УкрНДНЦ, 2018. 13 с. (Національний стандарт).</p> <p>2. Про безпечність та гігієну кормів : Закон України № 2264-VIII від 21.12.2017 / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2264-19#Text.</p> <p>3. Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин : Закон України № 2042-VIII від 18.05.2017 / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2042-19#Text.</p>
<p>9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами</p>	<p>Передбачено використання індивідуальної форми навчання для здобувача за допомогою оболонки Moodle (https://moodle.mnau.edu.ua).</p>
<p>10. Доступ до матеріалів навчання</p>	<p>Робоча програма дисципліни (https://moodle.mnau.edu.ua/mod/resource/view.php?id=41977) (її силабус (https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/kaf-zoohygien/)) та навчально-методичний комплекс дисципліни (https://moodle.mnau.edu.ua) з необхідним його накопиченням розташовано на офіційному сайті Миколаївського національного аграрного</p>

університету (<https://www.mnau.edu.ua>).

Силабус навчальної дисципліни розроблено:

Доцентка кафедри

(підпис)

Алла БОНДАР

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИНИЦТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ
КАФЕДРА ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ГІГІЄНИ

«ПОГОДЖЕНО»
Дека́н факультету ТВНПТСБ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор

« 26 » 06 2024 р.
Михайло ГИЛЬ

« 26 » 06 2024 р.
Дмитро БАБЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ГІГІЄНА ТВАРИН
освітньо-професійна програма
«Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти 3 року
очної (денної) форми навчання
на 2024-2025 навчальний рік

Освітній ступінь – Магістр

Галузь знань 21 Ветеринарна медицина

Спеціальність 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза

Мова викладання – українська

Миколаїв
2024

Програма відповідає вимогам Освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза», затвердженою Вченою радою Миколаївського національного аграрного університету 22.02.2022 р. (протокол № 7), чинної згідно наказу по університету № 37-О від 14.03.2022 р.

Розробник програми: к. с.-г. наук, доцентка Алла Бондар, Миколаївський національний аграрний університет.

Програма розглянута на засіданні кафедри ветеринарної медицини та гігієни МНАУ протокол № 14 від 20 червня 2024 року.

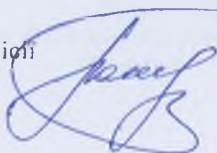
Завідувач кафедри,
канд. вет. наук, доцент

Імінжон ЛУМЕДЗЕ

Схвалено науково-методичною комісією факультету ТВППТСБ МНАУ протокол № 11 від 26 червня 2024 року.

Голова науково-методичної комісії
канд. с.-г. наук, доцентка

Галина КАЛИНИЧЕНКО

1. Анотація

Важливою складовою частиною в системі отримання знань спеціалістів є підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних до комплексного виконання проєктно-технологічних розрахунків та здійснення виробничо-технологічних робіт, що пов'язані з використанням біологічних агентів та продуктів їх життєдіяльності.

Перспектива розвитку тваринництва в Україні пов'язана з його подальшою спеціалізацією та інтенсифікацією. Вивчення дисципліни гігієни тварин дозволяє: засвоїти фактори навколишнього середовища і закономірності їх впливу на організм тварин, розробити зоогігієнічні і ветеринарно-санітарні нормативи, рекомендації, спрямовані на підтримання опірності організму проти дії несприятливих факторів навколишнього середовища, підібрати засоби санітарної техніки для створення систем, які забезпечують добробутні умови утримання тварин.

Annotation

An important part of the training system is the training of highly qualified specialists capable of comprehensive design and technological calculations and production and technological work related to the use of biological agents and their products.

Perspektyva rozvytku tvarynnytstva v Ukraini povyazana z yoho podal'shoju spetsializatsiyeyu ta intensyfikatsiyeyu. Vyvchennya hihiyeny tvaryn dozvolyyaye: zasvoyity faktory navkolyshn'oho seredovyshcha i zakonomirnosti yikh vplyvu na orhanizhm tvaryn. rozrobyty zoohihiyenichni i veterynarno-sanitarni normatyvy, rekomendatsiyi, spryamovani na pidtrymannya opirnosti orhanizmu proty diyi nespryiatlyvykh faktoriv navkolyshn'oho seredovyshcha, pidibraty zasoby sanitarnoyi tekhniky dlya stvorennya system, yaki zabezpechuyut' dobrobutni umovy utrymannya tvaryn.

2. Опис навчальної дисципліни

Гігієна тварин

Галузь знань 21 – Ветеринарна медицина

Спеціальність 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза

Освітній ступінь Магістр

Обов'язкова (вибіркова) компонента Обов'язкова

Семестр V

Кількість кредитів ECTS 4,0

Кількість модулів 2

Загальна кількість годин 120

Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:

Лекції 30 / 1 кредит ECTS

Лабораторні заняття 30 / 1 кредит ECTS

Практичні заняття 16 / 0,5 кредити ECTS

Самостійна робота 44 / 1,5 кредити ECTS

Форма підсумкова контрольного заходу – залік

2.1. Опис навчальної дисципліни Гігієна тварин

Кодує знань 21 – Ветеринарна медицина
Спеціальність 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза
Освітній ступінь **Магістр**
Обов'язкова (вибіркова) компонента **Обов'язкова**
Семестр **VI**
Кількість кредитів ECTS **4,0**
Кількість модулів **2**
Загальна кількість годин **120**
Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:
Лекції **18 / 0,6 кредити ECTS**
Лабораторні заняття **36 / 1,2 кредити ECTS**
Практичні заняття **18 / 0,6 кредити ECTS**
Самостійна робота **48 / 1,6 кредити ECTS**
Форма підсумкова контролюючого заходу – курсовий проєкт, іспит

2.2. Опис навчальної дисципліни Гігієна тварин

Кодує знань 21 – Ветеринарна медицина
Спеціальність 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза
Освітній ступінь **Магістр**
Обов'язкова (вибіркова) компонента **Обов'язкова**
Семестр **V, VI**
Кількість кредитів ECTS **8,0**
Кількість модулів **4**
Загальна кількість годин **240**
Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:
Лекції **48 / 1,6 кредити ECTS**
Лабораторні заняття **66 / 2,2 кредити ECTS**
Практичні заняття **34 / 1,1 кредити ECTS**
Самостійна робота **92 / 3,1 кредити ECTS**
Форма підсумкова контролюючого заходу – залік, курсовий проєкт, іспит

3. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета дисципліни: збереження здоров'я і досягнення високої продуктивності сільськогосподарських тварин.

Завдання дисципліни: науково-практичне обґрунтування оптимальних і гранично допустимих параметрів навколишнього середовища, розробка проєктних

завдань, які забезпечують життєздатність тварин, забезпечення охорони природного середовища і його оздоровлення за рахунок впровадження зоогігієнічних норм і ветеринарно-санітарних правил у практику тваринництва з використанням прийнятих у гігієні тварин методів контролю, тобто реальності створення оптимальних умов утримання для тварин.

Предмет дисципліни: сукупність методів єдності організму, норми і патології як лабільних форм адаптивних реакцій організму у взаємозв'язку організму і середовища в умовах онто-, філогенезу, цілісної реакції організму на рівні впливу комплексу чинників навколишнього середовища.

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, упровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.

ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК8. Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК2. Здатність застосовувати методики роботи з національними і міжнародними нормативно-правовими актами, науковими працями, методичними розробками, рекомендаціями, інструкціями тощо у професійній діяльності.

ФК10. Здатність планувати санітарні заходи, розробляти процедури та контролювати дотримання гігієнічних вимог на потужностях для випуску безпечних харчових продуктів, кормів і кормових добавок тощо.

ФК11. Здатність організовувати та проводити державний контроль гігієнічних вимог і санітарних заходів на агропродовольчих ринках і потужностях.

ФК12. Здатність здійснювати державний (внутрішній) ветеринарно-санітарний контроль на потужностях з виробництва та обігу санітарних заходів, застосовувати придатні методи відбору проб, поводження з ними та результатами їх випробувань (досліджень).

ФК20. Здатність дотримуватися морально-етичних норм, правил і принципів біобезпеки та біоетики під час використання у професійній діяльності різних біологічних агентів.

Програмні результати навчання:

ПРН9. Володіти методами та методиками ветеринарно-санітарного оцінювання систем і способів утримання, догляду, годівлі, напування та експлуатації тварин, стану тваринницьких об'єктів, належної експлуатації

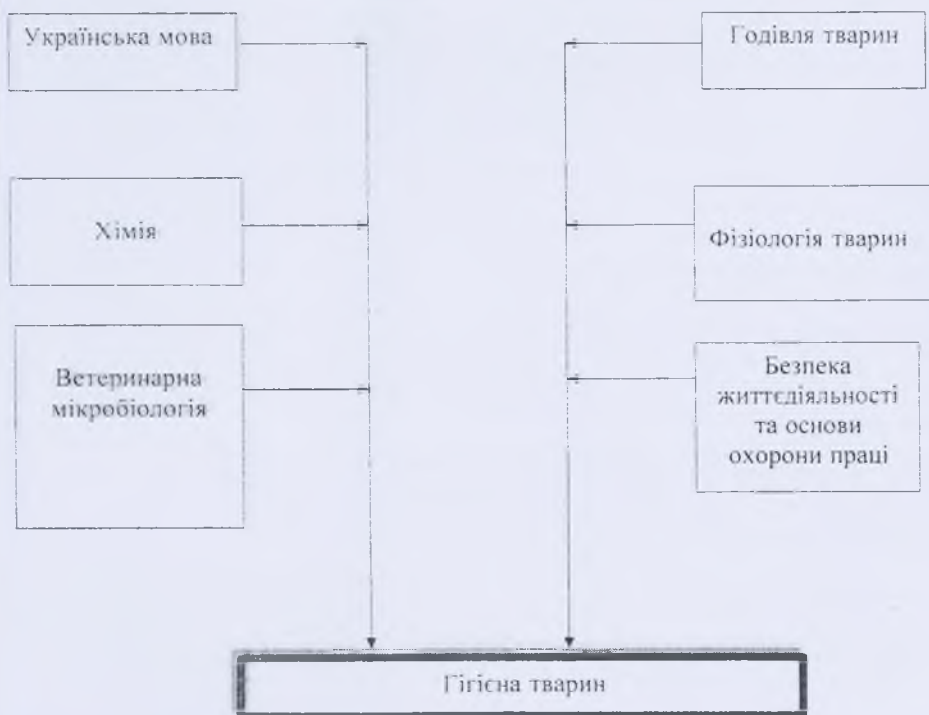
технологічного обладнання тощо.

ПР118. Уміти проводити необхідні клінічні та лабораторні дослідження для загальної ветеринарної превенції на потужностях з виробництва і переробки продуктів тваринництва, здійснювати ветеринарно-санітарне оцінювання систем і способів утримання тварин, визначати безпечність кормів, кормових добавок тощо, а також для забезпечувати належний санітарний стан тваринницьких потужностей.

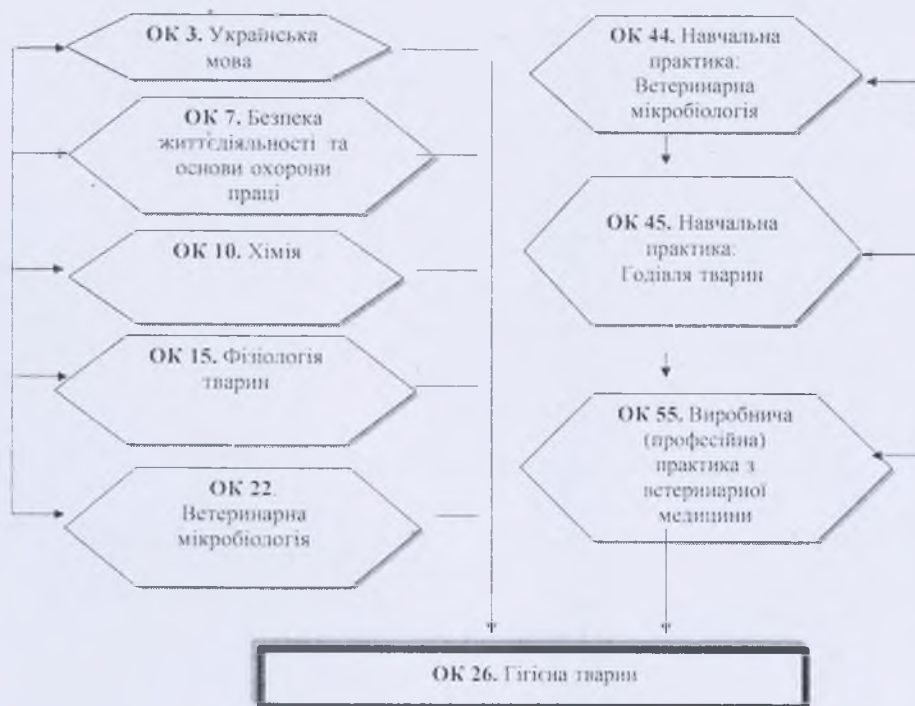
ПР119. Розуміти суть професії, знати підходи та методи оцінювання різних виробничих ситуацій, володіти абстрактним мисленням та вміти аналізувати можливий подальший перебіг цих ситуацій, уміти приймати обґрунтовані рішення, організовувати та здійснювати якісне виконання прийнятих рішень з дотриманням морально-етичних норм, правил і принципів біобезпеки та біоетики під час використання у професійній діяльності різних біологічних агентів з прагненням до збереження навколишнього середовища.

ПР120. Демонструвати розуміння щодо годівлі та гігієни тварин, клінічної діагностики хвороб тварин, етіології, патогенезу та епізоотології заразних захворювань тварин, зокрема транскордонних; гігієнічних умов утримання та експлуатації тварин для організації та здійснення передзабійної підготовки і гуманного забою тварин, проведення післязабійного огляду продуктів забою тварин, забезпечення простежуваності.

4. Передумови для вивчення дисципліни

5. Місце дисципліни у структурі навчальних дисциплін

6. Структурно-логічна схема навчальної дисципліни V семестру

Змістовий модуль		Темати		Обсяги годин				
№	назва	№	назва	Лекції	ЛБ	ІІЗ	СР	Разом
7								

1	Гігієна навколишнього середовища	1	Гігієна як наука. Гігієна повітря	4	8		6	18
		2	Гігієна ґрунту	2	4		6	12
		3	Гігієна води та напування	2	4		6	12
		4	Гігієна кормів	2	4		6	12
Всього за змістовий модуль				10	20		24	54
2	Гігієна приміщень та догляд за тваринами	1	Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень	8	6	16	6	36
		2	Гігієна догляду за тваринами	4			6	10
		3	Гігієна транспортування тварин	6			4	10
		4	Етологія, стрес, адаптація, акліматизація тварин	2	4		4	10
Всього за змістовий модуль				20	10	16	20	66
Всього годин по навчальній дисципліні				30	30	16	44	120

6.1. Структурно-логічна схема навчальної дисципліни VI семестру

Змістовий модуль		Теми		Обсяги годин					
№	назва	№	назва	Лекції	ЛБ	ПЗ	СР	Разом	
1	Спеціальна гігієна тварин	1	Гігієна великої рогатої худоби	4		2	4	10	
		2	Гігієна свиней	2		2	4	8	
		3	Гігієна овець	2		2	4	8	
		4	Гігієна коней	2			4	6	
		5	Гігієна та ветеринарно-санітарні вимоги у птахівництві	2		2	4	8	
		6	Гігієна кролів	2				2	
		7	Гігієна бджіл	2			4	6	
		8	Гігієна ставового рибництва	2			4	6	
		9	Гігієна лабораторних тварин				2	4	6
		10	Гігієнічні вимоги до ведення тваринництва в умовах екологічного забруднення території				2	4	6
Всього за змістовий модуль				18		12	36	66	
2	Загальна гігієна тварин	1	Санітарно-гігієнічні вимоги до приміщень		18	6	4	28	
		2	Стан повітряного середовища у тваринницьких приміщеннях		10		4	14	
		3	Гігієна утримання тварин у літній		8		4	12	

		насовищний період				
Всього за змістовий модуль			36	6	12	54
Всього годин по навчальній дисципліні			18	36	18	48
Всього годин по навчальній дисципліні V, VI семестри			48	66	34	92
						240

7. Зміст навчальної дисципліни

7.1. Загальний розподіл годин і кредитів

Назва змістового модуля	Кількість годин і кредитів		
	год.	кредитів	%
Гігієна навколишнього середовища	54	1,8	22,5
Гігієна приміщень та догляд за тваринами	66	2,2	27,5
Спеціальна гігієна тварин	66	2,2	27,5
Загальна гігієна тварин	54	1,8	22,5
Всього	240	8,0	100

7.2. Склад, обсяг і терміни виконання змістових модулів

Назва змістового модуля	Кількість годин	Термін виконання
Гігієна навколишнього середовища	54	Відповідно до семестрового навчального плану та графіку навчального процесу
Гігієна приміщень та догляд за тваринами	66	
Спеціальна гігієна тварин	66	
Загальна гігієна тварин	54	
Всього	240	x

7.3. Перелік та короткий зміст лекцій V семестру

Модуль №	Тема,	ТЕМА, ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ	Години
I	1	Загальні відомості про дисципліну. Повітряне середовище і його зоогігієнічне значення Предмет, завдання та методи дослідження гігієни тварин Вплив низьких та високих температур на організм тварин Key words: animal hygiene, an organism, cooling, diseases, productivity	2
	2	Повітряне середовище і його зоогігієнічне значення Вплив вологості повітря на організм тварин Освітленість у тваринницьких приміщеннях Key words: humidity, illumination, the room, appetite, the animals	2
	3	Зоогігієнічне значення ґрунту Властивості ґрунту Санітарна охорона ґрунту від забруднення Key words: the soil, hygroscopicity, biology, microorganisms, security	2
	4	Санітарно-гігієнічні вимоги до води Роль і значення води у тваринництві Властивості води. Методи очищення води Key words: water, watering, transparency, rigidity, cleaning	2
	5	Гігієнічні вимоги до кормів і годівлі тварин Профілактика захворювань тварин, спричинених отруйними рослинами Профілактика захворювань тварин, спричинених кормами із вмістом токсичних речовин Key words: stern, diet, poisoning, toxicity, quality	2
II	6	Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень Вибір ділянок під будівництво тваринницьких об'єктів Key words: sanitation, plot, zones, design, building	2
	7	Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень Генеральний план тваринницьких підприємств Key words: master plan, veterinary objects, plantings, resistance, windbreaks	2
	8	Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень Системи вентиляції Key words: ventilation, heating, systems, heat balance, litter	2
	9	Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень Системи каналізації Key words: manure, manure removal, slotted floors, window, degree of illumination	2
	10	Гігієна догляду за тваринами Сучасні вимоги по догляду за шкірою Key words: care, leather, cleaning, hydraulic procedures, shower	2
	11	Гігієна догляду за тваринами Догляд за кінцівками, копитами і рогами Key words: care, limbs, exercise, hooves, prevention	2
	12	Гігієна та ветеринарно-санітарні вимоги при транспортуванні тварин Загальні вимоги до підготовки тварин для транспортування Гігієна транспортування тварин залізницею Key words: transport, download, vaccination, review, disinfection	2

	13	Гігієна та ветеринарно-санітарні вимоги при транспортуванні тварин Гігієна перевезення тварин автомобільним, водним транспортом Key words: car, livestock truck, transportation, litter, water	2
	14	Гігієна та ветеринарно-санітарні вимоги при транспортуванні тварин Гігієна перевезення тварин повітряним транспортом Гігієна перегону тварин Key words: driving, route, vacation, herbaceous, morbidit	2
	15	Етологія, стрес у тварин Етологія. Поняття про стрес і стрес-реакції організму Key words: ethology, behavior, progeny, repetition, self-preservation	2
Всього годин			30

7.4. Перелік та короткий зміст лекцій VI семестру

Модуль №	Тема	ТЕМА, ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ	Годин
1	1	Гігієна великої рогатої худоби Системи і способи утримання великої рогатої худоби Key words: system, ways, cattle, loose, tethered	2
	2	Гігієна великої рогатої худоби Гігієна доїння корів Key words: milking, milk yield, udder, milk line, apparatus	2
	3	Гігієна свиней Системи і способи утримання свиней Key words: pigs, pigsty, sows, machine, boars	2
	4	Гігієна овець Системи і способи утримання овець Key words: sheeps, feeding, care, a haircut, milking	2
	5	Гігієна коней Системи і способи утримання коней Key words: horses, herd, stable, feeding, care	2
	6	Гігієна та ветеринарно-санітарні вимоги у птахівництві Системи утримання птиці та їх гігієнічна оцінка Санітарно-гігієнічні вимоги до інкубаційних яєць і режиму інкубації Key words: bird, landing, incubation, mode, chickens	2
	7	Гігієна кролів Системи утримання кролів та їх гігієнічна оцінка Key words: rabbits, fur animals, cells, feeding, shed	2
	8	Гігієна бджіл Значення продукції галузі бджільництва Гігієнічні вимоги до ділянки для розміщення пасіки Key words: bzholy, family, honey, apiary, hive	2
	9	Гігієна ставового рибиництва Системи рибиницьких господарств Key words: fish farming, ponds, amelioration, feeding, water	2
Всього годин по навчальній дисципліні			18
Всього годин по навчальній дисципліні V, VI семестри			48

7.5. Перелік та план лабораторних занять V семестру

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин	Форма контролю
Змістовий модуль 1. Гігієна навколишнього середовища	20	x
1. Повітряне середовище і його зоогігієнічне значення Визначення температури повітря у тваринницьких приміщеннях Прилад: термограф	2	Захист лабораторної роботи
2. Повітряне середовище і його зоогігієнічне значення Визначення температури повітря у тваринницьких приміщеннях Прилад: мінімальний термометр	2	Захист лабораторної роботи
3. Повітряне середовище і його зоогігієнічне значення Визначення вологості повітря у тваринницьких приміщеннях Прилад: аспіраційний психрометр	2	Захист лабораторної роботи
4. Повітряне середовище і його зоогігієнічне значення Визначення освітленості у тваринницьких приміщеннях Прилад: люксметр	2	Захист лабораторної роботи
5. Гігієна ґрунту Відбір проб ґрунту для аналізу Мікроорганізми ґрунту та їх епізоотологічна роль	2	Захист лабораторної роботи
6. Гігієна ґрунту Визначення механічного складу ґрунту. Самоочищення ґрунту	2	Захист лабораторної роботи
7. Санітарно-гігієнічні вимоги до води Відбір проб води для аналізу. Визначення кольору води. Методи знезараження води	2	Захист лабораторної роботи
8. Санітарно-гігієнічні вимоги до води Визначення прозорості, смаку води Методи поліпшення якості води	2	Захист лабораторної роботи
9. Санітарно-гігієнічні вимоги до кормів і годівлі тварин Визначення вологості сіна. Ботанічний склад сіна	2	Реферат (Характеристика отруйної рослини)
10. Санітарно-гігієнічні вимоги до кормів і годівлі тварин Профілактика захворювань тварин, пов'язаних з неповноцінністю кормів	2	Захист лабораторної роботи

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин	Форма контролю
Змістовий модуль 2. Гігієна приміщень та догляд за тваринами	10	x
1. Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень Ветеринарно-санітарні об'єкти на тваринницьких підприємствах, вимоги до їх розміщення, будівництва та експлуатації	2	Захист лабораторної роботи
2. Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень Системи вентиляції. Режим експлуатації вентиляційного обладнання та догляд за ним	2	Захист лабораторної роботи
3. Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень Характеристика гідравлічної самопливної системи каналізації Біотермічне знезараження гною	2	Захист лабораторної роботи
4. Адаптація Типи адаптації	2	Захист лабораторної роботи
5. Акліматизація Характеристика акліматизації	2	Захист лабораторної роботи
Всього годин по дисципліні	30	x

7.6. Перелік та короткий зміст лабораторних занять VI семестру

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин	Форма контролю
Змістовий модуль 2. Загальна гігієна тварин	36	x
1. Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень Ієнеральний план тваринницького підприємства	2	Захист лабораторної роботи
2. Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень Ієнеральний план тваринницького підприємства	2	Захист лабораторної роботи
3. Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень Розміщення технологічних груп тварин у приміщеннях	2	Захист лабораторної роботи
4. Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень Характеристика конструктивних елементів тваринницького приміщення	2	Захист лабораторної роботи

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин	Форма контролю
5. Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень Принцип розрахунку об'єму вентиляції за вуглекислим газом у тваринницьких приміщеннях	2	Захист лабораторної роботи
6. Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень Принцип розрахунку об'єму вентиляції за вуглекислим газом у тваринницьких приміщеннях	2	Захист лабораторної роботи
7. Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень Принцип розрахунку об'єму вентиляції за вологістю у тваринницьких приміщеннях	2	Захист лабораторної роботи
8. Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень Принцип розрахунку об'єму вентиляції за вологістю у тваринницьких приміщеннях	2	Захист лабораторної роботи
9. Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень Тепловий баланс тваринницьких приміщень	2	Захист лабораторної роботи
10. Стан повітряного середовища у тваринницьких приміщеннях Контроль параметрів мікроклімату: визначення вмісту аміаку у повітрі тваринницьких приміщень	2	Захист лабораторної роботи
11. Стан повітряного середовища у тваринницьких приміщеннях Контроль параметрів мікроклімату: визначення мікробіологічного забруднення повітря у тваринницьких приміщеннях	2	Захист лабораторної роботи
12. Стан повітряного середовища у тваринницьких приміщеннях Контроль параметрів мікроклімату: визначення швидкості руху повітря у тваринницьких приміщеннях	2	Захист лабораторної роботи
13. Стан повітряного середовища у тваринницьких приміщеннях Контроль параметрів мікроклімату: визначення вологості повітря у тваринницьких приміщеннях (прилад Августа)	2	Захист лабораторної роботи
14. Стан повітряного середовища у тваринницьких приміщеннях Контроль параметрів мікроклімату: визначення механічних домішок у повітрі тваринницьких приміщень	2	Захист лабораторної роботи

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин	Форма контролю
15. Гігієна утримання тварин у літній пасовищний період Зоогігієнічні вимоги до пасовищ Підготовка тварин до табірного утримання	2	Захист лабораторної роботи
16. Гігієна утримання тварин у літній пасовищний період Зоогігієнічні вимоги до пасовищ для великої рогатої худоби Літньопасовищне утримання великої рогатої худоби	2	Реферат (Гігієна літньопасовищного утримання корів)
17. Гігієна утримання тварин у літній пасовищний період Зоогігієнічні вимоги до обладнання таборів Літньотабірне утримання свиней	2	Реферат (Гігієна літньотабірного утримання свиней)
18. Гігієна утримання тварин у літній пасовищний період Санітарно-гігієнічні вимоги до пасовищ для свиней Санітарно-гігієнічні заходи у період табірного утримання великої рогатої худоби	2	Захист лабораторної роботи
Всього годин по дисципліні	36	x
Всього годин по навчальній дисципліні V, VI семестри	66	x

7.7. Перелік та короткий зміст практичних занять V семестру

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин	Форма контролю
Змістовий модуль 2. Гігієна приміщень та догляд за тваринами	16	x
1. Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень Зональні особливості території України Санітарно-гігієнічні заходи профілактики стійлових інфекцій тварин	2	Захист практичної роботи
2. Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень Способи будівництва тваринницьких приміщень і споруд. Нормативно-рекомендаційні документи. Проектно-кошторисна документація	2	Захист практичної роботи

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин	Форма контролю
3. Санітарно-гігієнічні вимоги до гваринницьких приміщень Види проєктів. Стадії проєктування, робочі креслення	2	Захист практичної роботи
4. Санітарно-гігієнічні вимоги до гваринницьких приміщень Гігієнічні вимоги до будівельних матеріалів. Санітарно-гігієнічна оцінка окремих частин будівель (основа, фундамент, поколь, стіни)	2	Захист практичної роботи
5. Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень Санітарно-гігієнічна оцінка окремих частин будівель (стеля, підлога, ворота, двері й тамбури)	2	Захист практичної роботи
6. Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень Добробутні умови утримання тварин	2	Презентація (Добробутні умови утримання корів)
7. Санітарно-гігієнічні вимоги до гваринницьких приміщень Добробутні умови утримання тварин	2	Презентація (Добробутні умови утримання свиней)
8. Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень Добробутні умови утримання тварин	2	Презентація (Добробутні умови утримання овець)
Всього годин по дисципліні	16	x

7.8. Перелік та короткий зміст практичних занять VI семестру

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин	Форма контролю
Змістовий модуль 1. Спеціальна гігієна тварин	12	x
1. Гігієна великої рогатої худоби Гігієна вирощування телят	2	Захист практичної роботи
2. Гігієна свиней Санітарний режим і профілактика захворювань свиней	2	Захист практичної роботи
3. Гігієна овець Гігієна стриження, купання, доїння овець	2	Захист практичної роботи
4. Гігієна та ветеринарно-санітарні вимоги у птахівництві Санітація птахівничих приміщень і території підприємства	2	Захист практичної роботи

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин	Форма контролю
5. Гігієна лабораторних тварин Основні гігієнічні вимоги до утримання лабораторних тварин Профілактичні, гігієнічні та ветеринарно-санітарні заходи у розпліднику і віварії	2	Захист практичної роботи
6. Гігієнічні вимоги до ведення тваринництва в умовах екологічного забруднення території Екологічне забруднення середовища і його вплив на організм сільськогосподарських тварин	2	Презентація (Добробутні умови утримання корів)
Змістовий модуль 1. Загальна гігієна тварин	6	x
1. Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень Нормативні параметри мікроклімату для тварин різних виробничих груп	2	Захист практичної роботи
2. Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень Системи освітлення: визначення природної та штучної освітленості у тваринницьких приміщеннях	2	Захист практичної роботи
3. Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень Системи каналізації: визначення площі гноєсховища	2	Захист практичної роботи
Всього годин по дисципліні	18	x
Всього годин по навчальній дисципліні V, VI семестри	34	x

7.9. Темі, форма контролю та перевірки завдань, які винесені на самостійне обов'язкове опрацювання V семестру

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин	Завдання
Змістовий модуль 1. Гігієна навколишнього середовища	24	x
1. Гігієна як наука. Гігієна повітря	6	Реферат
2. Гігієна ґрунту	6	Реферат
3. Гігієна води та напування	6	Презентація
4. Гігієна кормів	6	Реферат
Змістовий модуль 2. Гігієна приміщень та догляд за тваринами	20	x
1. Санітарно-гігієнічні вимоги до тваринницьких приміщень	6	Реферат
2. Гігієна догляду за тваринами	6	Презентація

<i>Назва змістового модуля/тема</i>	<i>Обсяг годин</i>	<i>Завдання</i>
3. Гігієна транспортування тварин	4	Презентація
4. Етологія, стрес, адаптація, акліматизація тварин	4	Реферат
Разом по дисципліні	44	x

7.10. Темі, форма контролю та перевірки завдань, які винесені на самостійне обов'язкове опрацювання VI семестру

<i>Назва змістового модуля/тема</i>	<i>Обсяг годин</i>	<i>Завдання</i>
Змістовий модуль 1. Спеціальна гігієна тварин	36	x
1. Гігієна великої рогатої худоби та системи її утримання	4	Презентація
2. Гігієна свиней	4	Презентація
3. Гігієна овець	4	Презентація
4. Гігієна коней	4	Реферат
5. Гігієна та ветеринарно-санітарні вимоги у птахівництві	4	Презентація
6. Гігієна кролів, хутрових звірів та лабораторних тварин	4	Презентація
7. Гігієна бджіл	4	Реферат
8. Гігієна ставового рибництва	4	Презентація
9. Гігієнічні вимоги до ведення тваринництва в умовах екологічного забруднення території	4	Реферат
Змістовий модуль 2. Загальна гігієна тварин	12	x
1. Повітряне середовище і його зоогігієнічне значення	4	Реферат
2. Санітарно-гігієнічні вимоги до приміщень	4	Реферат
3. Гігієна утримання тварин у літній пасовищний період	4	Презентація
Разом по дисципліні	48	x
Разом по дисципліні V, VI семестрів	92	x

7.11. Питання для поточного та підсумкового контролю знань
здобувачів вищої освіти V семестру

Питання для поточного контролю знань

Змістовий модуль 1

1. Дайте визначення гігієні тварин як науки і наведіть колишні і застосовувані в інших країнах зараз її назви
2. Що розуміють під ветеринарною санітарією?
3. Наведіть дані про газовий склад атмосферного, видихуваного і повітря тваринницьких приміщень
4. Перерахуйте основні токсичні гази повітря тваринницьких приміщень і дайте їм санітарну оцінку
5. Дайте класифікацію пилу і вкажіть його значення для організму тварин
6. Охарактеризуйте кількість і видовий склад повітря тваринницьких приміщень
7. Дайте визначення мікробіозу і його впливу на організм тварин
8. Наведіть нормативні величини барометричного тиску і охарактеризуйте механізм впливу його різких перепадів на організм
9. Охарактеризуйте промені природної сонячної радіації і дайте оцінку їх гігієнічного значення
10. Водні властивості ґрунту та методи їх регулювання
11. Мікроорганізми ґрунту та їх епізоотологічна роль
12. Процеси самоочищення ґрунту і їх санітарне значення
13. Біогеохімічні провінції та ензоотії, що виникають при дефіциті в ґрунті макро- і мікроелементів
14. Заходи щодо санітарної охорони ґрунтів. Вимоги до влаштування біотермічних ям
15. Які вимоги ставляться до питної води у тваринництві?
16. Дайте порівняльну санітарно-гігієнічну оцінку природних джерел водопостачання
17. Як здійснюються санітарна охорона водних джерел і контроль за якістю води?
18. Що таке повноцінна і дієтична годівля
19. Профілактичні заходи при порушенні білково-вуглеводного, жирового, мінерального і вітамінного обмінів речовин
20. Профілактика отруєння тварин кухонною сіллю
21. Профілактичні заходи при згодовуванні кормів
22. Профілактика кормового травматизму

Змістовий модуль 2

1. Гігієнічний контроль при проектуванні, будівництві та експлуатації тваринницьких об'єктів
2. Назвіть способи будівництва приміщень для тварин, перерахуйте нормативно-рекомендаційні документи, які використовуються при проектуванні
3. Проектно-кошторисна документація і завдання на проектування
4. Основні гігієнічні та санітарні вимоги при виборі ділянки під забудову тваринницьких об'єктів

5. Поняття проекту, види проектів. Генплан
6. Назвіть функціональні зони ферми, дайте характеристику їх значення
7. Назвіть теплові та водні властивості будівельних матеріалів і дайте їм гігієнічну оцінку
8. Які зоогігієнічні вимоги ставляться до огорожувальних конструкцій приміщень для тварин?
9. Які зоогігієнічні вимоги ставляться до обладнання каналізації та освітлення у приміщеннях для тварин?
10. Що таке вентиляція, її значення? Системи вентиляції
11. Назвіть методи розрахунку об'єму вентиляції у приміщеннях для тварин
12. Поняття теплового балансу тваринницького приміщення
13. Назвіть методи боротьби із шкідливими тваринами
14. Способи утилізації та знешкодження трупів
15. Обладнання гноєсховищ, їх типи і призначення
16. У чому полягають теоретичні основи і практичні вимоги догляду за шкірою. копитами, рогами та вим'ям тварин?
17. Назвіть способи чищення, миття і купання тварин
18. Які особливості догляду за шкірою у різних видів тварин?
19. До чого зводяться методи догляду за кінцівками, копитами і рогами?
20. Теоретичні основи моціону та його значення для профілактики захворювань тварин
21. Основні види і способи організації моціону для різних видів тварин
22. Назвіть причини переміщення тварин
23. Які гігієнічні й санітарні вимоги до організації та перевезення тварин різними видами транспорту?
24. Як треба підготувати і переганяти тварин?
25. Поняття етології тварин та її види
26. Що таке стрес? Назвіть стадії стресового стану тварин
27. Види стресів та їх профілактика
28. Поняття адаптації, акліматизації тварин та їх гігієнічне значення

Перелік питань для підсумкового контролю знань

1. Основні поняття гігієни тварин та її завдання
2. Методи досліджень, які застосовують у гігієні тварин
3. Будова атмосфери та її значення для тварин
4. Клімат і макроклімат
5. Газовий склад повітря у тваринницьких приміщеннях
6. Механічні домішки повітря у тваринницьких будівлях
7. Аероіонізація тваринницьких приміщень
8. Мікроорганізми повітря у тваринницьких приміщеннях
9. Атмосферний тиск у тваринницьких приміщеннях
10. Виробничі шуми у тваринницьких будівлях
11. Вплив сонячної радіації на організм тварин
12. Освітленість в тваринницьких приміщеннях
13. Температура повітря у тваринницьких будівлях

14. Вологість повітря у тваринницьких приміщеннях
15. Рух повітря у тваринницьких приміщеннях
16. Теплообмін між організмом і зовнішнім середовищем
17. Нормативи температурного режиму у тваринницьких будівлях
18. Визначення температури повітря у тваринницьких приміщеннях
19. Визначення атмосферного тиску у тваринницьких приміщеннях
20. Нормативи відносної вологості повітря у тваринницьких будівлях
21. Визначення вологості повітря у тваринницьких приміщеннях
22. Прилади для визначення швидкості руху повітря у тваринницьких приміщеннях і правила роботи з ними
23. Визначення інтенсивності виробничого шуму у тваринницьких приміщеннях
24. Норми природного освітлення у тваринницьких будівлях
25. Визначення природної освітленості у тваринницьких приміщеннях
26. Норми штучної освітленості у тваринницьких будівлях
27. Визначення штучної освітленості у тваринницьких приміщеннях
28. Визначення вмісту пилу в повітрі тваринницьких будівель
29. Визначення вмісту мікроорганізмів у повітрі тваринницьких приміщень
30. Заходи щодо запобігання забрудненню повітря мікроорганізмами тваринницьких будівель
31. Визначення вмісту шкідливих газів у повітрі тваринницьких приміщень
32. Методика бальної оцінки параметрів мікроклімату у тваринницьких приміщеннях
33. Гігієнічне значення ґрунту
34. Фізичні властивості ґрунту
35. Мікроорганізми ґрунту та їх епізоотологічна роль
36. Самоочищення ґрунту
37. Хімічний склад ґрунту
38. Заходи щодо санітарної охорони ґрунту
39. Санітарно-топографічне обстеження ґрунту
40. Визначення механічного складу ґрунту
41. Визначення капілярності ґрунту
42. Визначення пористості ґрунту
43. Визначення водопроникності ґрунту
44. Правила відбору ґрунту для аналізу
45. Біогеохімічні ензоотії, що виникають при дефіциті в ґрунті макро- і мікроелементів
46. Санітарні вимоги до обладнання місць зберігання гною та влаштування біотермічних ям
47. Роль і значення води у тваринництві. Санітарно-гігієнічні вимоги до питної води
48. Фізичні та хімічні властивості природної води
49. Біологічні властивості природної води
50. Природні джерела водопостачання та зони санітарної охорони водних джерел від забруднення
51. Самоочищення води та санітарна охорона водних джерел

52. Методи поліпшення якості, очищення і знезараження води
53. Нормативні вимоги до якості води. Системи водопостачання на тваринницькі підприємства
54. Гігієнічні вимоги до водопійного інвентарю та нормативи потреби води для сільськогосподарських тварин
55. Гігієнічне значення нормованої та повноцінної годівлі тварин
56. Профілактика захворювань тварин, пов'язаних із неповноцінністю кормів
57. Профілактика захворювань тварин, спричинених фізичним станом кормів і наявністю в них механічних домішок
58. Профілактика захворювань тварин, спричинених кормами із вмістом пестицидів, радіаційних речовин
59. Профілактика захворювань тварин, спричинених кормами із вмістом токсичних речовин
60. Профілактика захворювань тварин, спричинених отруйними рослинами
61. Профілактика захворювань тварин, викликаних використанням кормів, уражених грибами
62. Профілактика захворювань тварин, викликаних використанням кормів, уражених бактеріями
63. Профілактика захворювань тварин, викликаних використанням кормів, уражених шкідниками
64. Санітарно-гігієнічний контроль за заготівлею, зберіганням кормів
65. Правила відбору середньої проби грубого корму для дослідження
66. Санітарно-гігієнічна оцінка сіна
67. Визначення ботанічного складу сіна
68. Правила відбору середньої проби соковитих кормів для дослідження
69. Санітарно-гігієнічна оцінка соковитих кормів
70. Визначення соланіну в картоплі
71. Визначення нітратів у буряках
72. Правила відбору середньої проби зернових кормів
73. Правила відбору середньої проби борошністих кормів
74. Санітарно-гігієнічна оцінка зернових кормів
75. Санітарно-гігієнічна оцінка борошністих кормів
76. Визначення вмісту кухонної солі в комбікормах
77. Визначення кислотності зернових кормів
78. Кормовий травматизм і кормове отруєння
79. Гігієна догляду за тваринами
80. Профілактичні заходи при згодовуванні рослин тваринам, які містять фотодинамічні субстанції
81. Адаптація, акліматизація
82. Зональні особливості території України. Санітарно-гігієнічні заходи профілактики стійлових інфекцій тварин
83. Нормативно-рекомендаційні документи будівельного проектування
84. Проектно-кошторисна документація
85. Гігієна та ветеринарно-санітарні вимоги при транспортуванні тварин

86. Види проектів та генеральний план
87. Зонування території тваринницьких підприємств
88. Вибір ділянки під будівництво тваринницьких об'єктів
89. Гігієнічні вимоги до будівельних матеріалів
90. Санітарно-гігієнічна оцінка окремих частин будівель

**7.12. Питання для поточного та підсумкового контролю знань
здобувачів вищої освіти VI семестру**

Питання для поточного контролю знань
Змістовий модуль 1

1. Які основні системи утримання великої рогатої худоби ви знаєте?
2. Основні зоогігієнічні та ветеринарно-санітарні вимоги профілактики захворювань худоби на спеціалізованих фермах
3. Дайте зоогігієнічну і ветеринарно-санітарну оцінку основних систем (включно з потоково-цеховою) утримання корів
4. Основні гігієнічні вимоги до утримання сухостійних корів
5. Гігієнічні вимоги і ветеринарно-санітарні правила утримання корів після отелення (у процесі осіменіння та роздою)
6. Гігієна дійної корови і ветеринарно-санітарні вимоги при одержанні молока високої санітарної якості
7. Основні ветеринарно-санітарні та зоогігієнічні вимоги при вирощуванні телят.
8. Дайте зоогігієнічну оцінку безприв'язній системі утримання корів і вирощування молодняка
9. Охарактеризуйте зоогігієнічні вимоги до утримання і використання бугаїв-плідників
10. Системи і способи утримання свиней та їх санітарно-гігієнічна оцінка
11. Гігієнічні вимоги до приміщень для утримання різних виробничо-вікових груп свиней
12. Особливості вирощування кнурів-плідників на елеверах.
13. Свинарники для опоросу і гігієна підсисних свиноматок із поросятами. Особливості будови станків.
14. У чому полягають особливості забезпечення мікроклімату для поросят-сисунів і гігієна їх вирощування?
15. Особливості вирощування ремонтного молодняка і відлучених поросят. Гігієнічні вимоги до догляду та дотримання їх
16. Дайте характеристику систем і способів утримання овець
17. Які вимоги ставляться до ділянки під вівчарські ферми?
18. Які гігієнічні вимоги ставляться до годівлі та утримання вовнових овець?
19. Гігієнічні вимоги до утримання баранів-плідників
20. Гігієнічні вимоги до окотів і вирощування ягнят
21. Способи стриження овець та їх гігієнічна характеристика
22. Особливості купання та доїння овець
23. Охарактеризуйте системи утримання коней
24. Особливості гігієни утримання, годівлі та напування коней у стайнях

25. Особливості гігієни утримання жеребців-плідників
26. Гігієнічні вимоги при утриманні жеребних кобил
27. Гігієнічні вимоги до вирощування лошат
28. Гігієнічні вимоги до утримання та використання робочих коней
29. Гігієна доїння кобил
30. Гігієнічні вимоги до збруї
31. Перерахуйте внутрішнє обладнання пташників відповідно до ветеринарно-гігієнічних вимог
32. Які ветеринарно-гігієнічні вимоги ставляться до інкубаційних яєць і режиму інкубації?
33. Назвіть основні вимоги до мікроклімату приміщень при вирощуванні різних вікових і виробничих груп птиці та способи його оптимального забезпечення і регулювання
34. У якому разі і якими засобами створюється регульований (локальний) мікроклімат?
35. Охарактеризуйте особливості утримання різних видів птиці.
36. Які санітарно-гігієнічні заходи необхідно здійснювати на птахофермах і птахофабриках із метою профілактики заносу поширення інфекційних та інвазійних хвороб серед поголів'я птиці?
37. Як здійснюється технологічний процес за принципом «все зайнято – все пусто» його санітарно-гігієнічне значення
38. Які найпоширеніші системи утримання кролів? Їх коротка гігієнічна характеристика
39. Переваги шедового утримання кролів перед зовнішньоклітковим
40. Які мікрокліматичні умови слід створювати при вирощуванні кролів у закритих приміщеннях?
41. Вимоги до кліткового обладнання при утриманні кролів у приміщеннях
42. Вимоги до кліток при вирощуванні хутрових звірів
43. Гігієнічні особливості вирощування нутрій
44. Яким гігієнічним вимогам повинні відповідати корми при вирощуванні кролів і хутрових звірів?
45. Які гігієнічні вимоги ставляться до розміщення пасіки і вуликів?
46. Назвіть системи утримання бджіл і санітарно-гігієнічні вимоги до них
47. З'ясуйте особливості зимівників та утримання бджіл у них
48. За якими параметрами повинен здійснюватися гігієнічний контроль за умовами утримання бджіл протягом року
49. Назвіть системи розведення риби
50. Санітарно-гігієнічні вимоги до води
51. Чим зумовлюється забруднення навколишнього середовища тваринницькими підприємствами?
52. Як впливають розмір і спеціалізація тваринницьких підприємств на екологічний стан довкілля?

53. Які ви знаєте джерела радіоактивного забруднення навколишнього середовища і за рахунок яких джерел створюється природний і штучний радіаційний фон?
54. Як відбувається міграція радіонуклідів у системі «грунт – рослина»?
55. Як надходять радіонукліди в організм сільськогосподарських тварин і переходять у тваринницьку продукцію?
56. Які гігієнічні особливості догляду та утримання сільськогосподарських тварин в умовах радіаційного забруднення?
57. Які допустимі рівні забруднення сільськогосподарської продукції радіостронцієм і радіоцезієм?

Змістовий модуль 2

1. Зоогігієнічні вимоги до пасовищ
2. Санітарно-гігієнічні вимоги підготовки тварин до табірної утримання
3. Зоогігієнічні вимоги до обладнання таборів
4. Гігієнічна оцінка літньотабірної утримання свиней
5. Гігієнічні вимоги до літньопасовищної утримання великої рогатої худоби
6. Догляд за кінцівками тварин
7. Загальні вимоги до підготовки тварин для транспортування
8. Гігієна транспортування тварин залізницею
9. Гігієна перевезення тварин автотранспортом
10. Гігієна перевезення тварин водним транспортом
11. Гігієнічні умови перевезення тварин повітряним транспортом та гігієна перегону тварин

Перелік питань для підсумкового контролю знань

1. Основні поняття гігієни тварин та її завдання
2. Методи досліджень, які застосовують у гігієні тварин
3. Газовий склад повітря у тваринницьких приміщеннях
4. Механічні домішки повітря у тваринницьких будівлях
5. Мікроорганізми повітря у тваринницьких приміщеннях
6. Вплив сонячної радіації на організм тварин
7. Освітленість у тваринницьких приміщеннях
8. Вологість повітря у тваринницьких приміщеннях
9. Рух повітря у тваринницьких приміщеннях
10. Нормативи відносної вологості повітря у тваринницьких будівлях
11. Визначення вологості повітря у тваринницьких приміщеннях
12. Прилади для визначення швидкості руху повітря у тваринницьких приміщеннях і правила роботи з ними
13. Визначення вмісту механічних домішок у повітрі тваринницьких будівель
14. Визначення вмісту мікроорганізмів у повітрі тваринницьких приміщень
15. Заходи щодо запобігання забрудненню повітря мікроорганізмами тваринницьких будівель
16. Визначення вмісту шкідливих газів у повітрі тваринницьких приміщень
17. Генеральний план тваринницьких підприємств
18. Гігієнічна оцінка систем утримання великої рогатої худоби

19. Зоогігієнічні вимоги до прив'язного утримання худоби
20. Зоогігієнічні вимоги до безприв'язного утримання худоби
21. Зоогігієнічні вимоги до потоково-цехової технології утримання великої рогатої худоби
22. Гігієна вирощування телят у профілакторний період
23. Гігієнічні вимоги до утримання дійних корів
24. Зоогігієнічні вимоги до приміщень для утримання бугаїв-плідників
25. Гігієнічні вимоги вирощування ремонтного молодняка великої рогатої худоби
26. Гігієнічні вимоги до утримання нетелей
27. Гігієна виробництва яловичини
28. Особливості гігієни утримання великої рогатої худоби в екстремальних умовах
29. Гігієнічна оцінка систем утримання свиней
30. Гігієна клітково-батарейного утримання свиней
31. Гігієна утримання кнурів
32. Гігієна утримання холостих свиноматок
33. Гігієна утримання порослих свиноматок
34. Гігієна утримання підсисних свиноматок
35. Гігієна вирощування ремонтного молодняка свиней
36. Гігієна вирощування відлучених поросят
37. Гігієна відгодівлі свиней
38. Санітарний режим свинарських підприємств
39. Гігієнічна оцінка систем утримання овець
40. Гігієнічні вимоги до приміщень для овець
41. Гігієна годівлі овець
42. Гігієна утримання баранів-плідників
43. Гігієнічні вимоги до проведення окотів у вівчарстві
44. Гігієна вирощування ягнят
45. Гігієнічні вимоги до відгодівлі овець
46. Гігієна стриження овець
47. Гігієна кулання овець
48. Гігієна доїння овець
49. Гігієнічна оцінка систем утримання коней
50. Гігієнічні вимоги до приміщень для коней та їх обладнання
51. Гігієна жеребців-плідників
52. Гігієна жеребних кобил
53. Гігієна утримання робочих коней
54. Гігієнічні вимоги до утримання дійних кобил
55. Гігієнічна оцінка систем утримання сільськогосподарської птиці
56. Санітарно-гігієнічні вимоги до інкубаційних яєць та режиму інкубації
57. Передінкубаційна обробка яєць
58. Санітарно-гігієнічні вимоги до пташників
59. Параметри мікроклімату та вимоги до вентиляції пташників
60. Освітлення пташників
61. Санітарно-гігієнічний контроль якості кормів для сільськогосподарської птиці

62. Санация птахівничих приміщень
63. Гігієнічна оцінка систем утримання кролів
64. Гігієнічні вимоги до годівлі кролів
65. Гігієна парування, окролу в кролівництві
66. Гігієна вирощування молодняка в кролівництві
67. Гігієнічні вимоги до кролеферми і потоково-цехової технології виробництва кролятини
68. Гігієна хутрових звірів
69. Гігієнічні вимоги до ділянки для розміщення пасіки
70. Гігієнічні вимоги до вуликів
71. Гігієнічна оцінка систем утримання бджіл
72. Оптимальні умови утримання бджіл протягом року
73. Гігієна догляду за бджолами
74. Профілактика хвороб і отруєнь бджіл
75. Гігієна службових і мисливських собак
76. Вплив на рибу факторів навколишнього середовища
77. Характеристика рибних ставів та їх системи водопостачання
78. Гігієнічні та ветеринарно-санітарні заходи у розпліднику і віварії
79. Гігієнічні вимоги до утримання лабораторних тварин
80. Зоогігієнічні вимоги до пасовищ
81. Санітарно-гігієнічні вимоги підготовки тварин до табірного утримання
82. Зоогігієнічні вимоги до обладнання таборів
83. Гігієнічна оцінка літньотаборного утримання свиней
84. Гігієнічні вимоги до літньопасовищного утримання великої рогатої худоби
85. Зоогігієнічні вимоги до пасовищ для великої рогатої худоби
86. Санітарно-гігієнічні вимоги до пасовищ для свиней
88. Санітарно-гігієнічні заходи у період табірного утримання великої рогатої худоби і свиней
89. Екологічне забруднення середовища і його вплив на організм сільськогосподарських тварин
90. Міграція радіонуклідів у біосфері та особливості ведення тваринництва в умовах радіаційного забруднення

8. Форма підсумкового контролю, критерії оцінювання результатів навчання та рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни V семестру

Контроль знань дисципліни для здобувачів вищої освіти здійснюється виконанням контрольних робіт, тестів на лабораторно-практичних заняттях, підготовці презентації, реферату, участю у науковій роботі кафедри. Здобувачі вищої школи, які пропустили лекції, лабораторно-практичні заняття відпрацьовують їх згідно графіка. За всі контрольні заходи з дисципліни протягом семестру здобувачі вищої освіти можуть отримати від 60 до 100 балів. Здобувачі вищої освіти, які отримали за всі контрольні заходи 60 і більше балів одержують залік.

Рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

№ п/п	Форма контролю	Контроль протягом семестру	Максимальна / мінімальна кількість балів
1	Контрольна робота	4	50 / 30
2	Тестування	1	12,5 / 7,5
3	Підготовка презентації	1	12,5 / 7,5
4	Підготовка реферату	1	12,5 / 7,5
5	Наукова робота	1	12,5 / 7,5
Усього (балів)		x	100 / 60

Підсумковий контроль знань здійснюється шляхом складання заліку в усній формі.

Критерії оцінки відповідей на питання, що виносяться на залік, наступні:

- «зараховано» – здобувач вищої освіти дав правильні і вичерпні відповіді на поставлені теоретичні питання;
- «не зараховано» – здобувач вищої освіти дав неправильні відповіді, в яких він продемонстрував значні прогалини у знаннях з основного програмного матеріалу дисципліни.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання - залік

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	зараховано
82 - 89	B	
75 - 81	C	
64 - 74	D	
60 - 63	E	
35 - 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8.1. Форма підсумкового контролю, критерії оцінювання результатів навчання та рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни VI семестру

Підсумковий контроль полягає в оцінюванні рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретних робіт, повноти та якості засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу за темами, змістовими модулями навчальної дисципліни та виконання завдань відповідно до робочої програми навчальної дисципліни. Контроль знань дисципліни для здобувачів вищої освіти

здійснюється виконанням контрольних робіт, тестів на практичних заняттях, виконання презентацій, рефератів, участь у науковій роботі.

Рейтингова оцінка знань забезпечує: мотивацію здобувачів вищої освіти до систематичної роботи впродовж семестру; підвищенням ролі самостійної роботи та ролі індивідуального навчання; розширення можливостей для розкриття здібностей здобувачів вищої освіти, розвитку їх творчого мислення.

Рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

№ п/п	Форма контролю	Контроль протягом семестру	Максимальна / мінімальна кількість балів
1	Контрольна робота	4	30 / 18
2	Тестування	1	7,5 / 4,5
3	Підготовка презентації	1	7,5 / 4,5
4	Підготовка реферату	1	7,5 / 4,5
5	Наукова робота	1	7,5 / 4,5
Усього (балів)		x	60/36

Підсумковий контроль знань здійснюється шляхом складання екзамену. Здобувачі вищої освіти, які набрали 36-60 балів здають екзамен в екзаменаційну сесію згідно учбового плану, здобувачі вищої освіти, що набрали менше 36 балів до сесії не допускаються (до складання екзамену такі можуть бути допущені тільки після того, як наберуть необхідну кількість балів).

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання – екзамен

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	5 (відмінно)
82 - 89	B	4 (добре)
75 - 81	C	4(добре)
64 - 74	D	3 (задовільно)
60 - 63	E	3 (задовільно)
35 - 59	FX*	не зараховано з можливістю повторного складання 2 (незадовільно)*
0 - 34	F*	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 2 (незадовільно)*

*Оцінки FX та F у залікову книжку здобувача вищої освіти не виставляється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у МНАУ.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Навчальний корпус № 1, вул. Карпенка, 73.

В навчальному процесі для проведення занять з дисципліни «Гігієна тварин» для здобувачів вищої освіти III курсу спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» факультету ТВППТCSB використовуються такі аудиторії: лекційні – 202, 216, 212, для лабораторних занять – 109, для проведення тестових завдань – комп'ютерний клас (205) навчального корпусу № 1 університету.

При читанні лекцій використовується мультимедійна техніка для представлення відеофільмів, презентацій. Для проведення лабораторно-практичних занять використовуються прилади, матеріали, обладнання, посуд, реактиви, доступна література.

10. Перелік рекомендованих літературних джерел та законодавчо-нормативних актів

10.1. Базова література

1. Гігієна тварин та ветеринарна санітарія : навч. посіб. / А. О. Бондар та ін. ; за ред. А. О. Бондар. Миколаїв : МНАУ, 2018. 178 с.
2. Добробут свиней (якість і безпека продукції) : навч. посіб. / уклад. В. П. Лясота та ін. Біла Церква, 2018. 40 с.
3. Захаренко М. О. Системи утримання тварин : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2018. 424 с.
4. Костенко В. І. Технологія виробництва молока і яловичини : підручник. Київ : Ліра-К, 2018. 672 с.
5. Методологічні основи та методи наукових досліджень у ветеринарній гігієні, санітарії та експертизі : навч.-метод. посіб. / П. П. Антоненко та ін. ; Дніпровський ДАЕУ. Дніпро : «Свідлер А. Л.», 2018. 276 с.

10.2. Допоміжна література

1. Гаврилюк О. І. Санітарно-гігієнічні вимоги і їх реалізація при будівництві та експлуатації тваринницьких ферм. *Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Тваринництво»*. 2018. Вип. 2 (34). С. 148-150.
2. Методичні рекомендації для розробки курсового проєкту на тему: «Гігієнічне обґрунтування схеми генплану тваринницького підприємства та планувального рішення приміщення для тварин» для здобувачів вищої освіти освітньої спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» денної форми навчання / укладач А. О. Бондар. Миколаїв, 2020. 42 с.

10.3. Законодавчо-нормативні акти

1. Приміщення тваринницькі. Методи визначання ефективності дезінфекції : ДСТУ 8020:2015. Чинний від 01.01.2017. Київ : УкрНДНЦ, 2018. 13 с. (Національний стандарт).

2. Про безпечність та гігієну кормів : Закон України № 2264-VIII від 21.12.2017 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2264-19#Text>.

3. Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин : Закон України № 2042-VIII від 18.05.2017 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2042-19#Text>.

ДОДАТОК

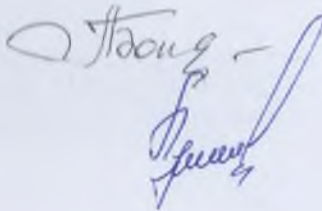
до робочої програми 2024-2025 н.р. навчальної дисципліни

ГІГІЄНА ТВАРИН

Перелік внесених змін на 2024-2025 н.р.

№	Зміст змін	Підстава	Примітки
1	Додано перелік інструментів та обладнання, використання яких передбачає навчальна дисципліна	більш повно розкривається методика вивчення дисципліни	
2	Оновлено перелік рекомендованих літературних джерел та законодавчо-нормативних актів	осучаснення літературного матеріалу	

Розробник програми:
канд. с.-г. наук, доцентка

Алла БОНДАР

Завідувач кафедри
канд. вет. наук, доцент

Імінжон ЛУМЕДЗЕ